

AGENTURA OCHRANY
PŘÍRODY A KRAJINY
ČESKÉ REPUBLIKY

PLÁN PÉČE

O

PŘÍRODNÍ PAMÁTKU

HVOŽĎANSKÁ LOUKA

Součást záměru na vyhlášení

na období
2024–2033

Plán péče je odborný a koncepční dokument ochrany přírody, který na základě údajů o dosavadním vývoji a současném stavu zvláště chráněného území navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území a na zabezpečení zvláště chráněného území před nepříznivými vlivy okolí v jeho ochranném pásmu. Plán péče slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Pro fyzické ani právnické osoby není závazný. Realizaci plánu péče zajišťuje orgán ochrany přírody příslušný ke schválení péče, a to v součinnosti s vlastníky a nájemci dotčených pozemků postupy podle § 68 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území	1
1.1. Základní identifikační údaje	1
1.2. Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR	1
1.3. Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí	1
1.4. Výměra území a jeho ochranného pásma	3
1.5. Překryv území s jiným typem ochrany	3
1.6. Kategorie IUCN	4
1.7. Předmět ochrany ZCHÚ	4
1.7.1. Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu	4
1.7.2. Předmět ochrany – současný stav	4
1.8. Cíl ochrany	5
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany	6
2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	6
2.1.1. Stručný popis území a jeho přírodních poměrů	6
2.2. Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti	10
2.3. Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy	11
2.4. Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch	11
2.4.1 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky	11
2.5. Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup	12
2.6. Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	14
3. Plán zásahů a opatření	16
3.1. Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	16
3.1.1. Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání	16
3.1.2. Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území	18
3.2. Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	18
3.3. Zaměření a vyznačení území v terénu	18
3.4. Návrhy potřebných administrativně – správních opatření v území	18
3.5. Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností	19
3.6. Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území	19
3.7. Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území	19
4. Závěrečné údaje	21
4.1. Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)	21
4.2. Použité podklady a zdroje informací	21
4.3. Seznam používaných zkratk	23
4.4. Podklady pro plán péče zpracoval	24
5. Přílohy	25

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1. Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	1595
kategorie ochrany:	přírodní památka
název území:	Hvoždanská louka
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	nařízení
orgán, který předpis vydal:	Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
číslo předpisu:	(bude doplněno po vyhlášení)
datum platnosti předpisu:	(bude doplněno po vyhlášení)
datum účinnosti předpisu:	(bude doplněno po vyhlášení)

1.2. Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR

kraj:	Plzeňský
okres:	Domažlice
obec s rozšířenou působností:	Domažlice
obec s pověřeným obecním úřadem:	Poběžovice
obec:	Hora Svatého Václava, Hvoždany
katastrální území:	Načetín u Drahotína Hvoždany u Poběžovic

Příloha:

M1 – Orientační mapa s vyznačením území

1.3. Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: Načetín u Drahotína, okres Domažlice, 631906

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
180/6	-	orná půda	-	16272	2095
180/7	-	orná půda	-	17285	2138
180/8	-	orná půda	-	57	57
180/9	-	orná půda	-	554	554
180/10	-	orná půda	-	278	278
180/11	-	orná půda	-	105	105
180/12	-	orná půda	-	128	128
182	-	trvalý travní porost	-	457	457
187/2	-	ostatní plocha	jiná plocha	531	531
187/3	-	trvalý travní porost	mez, stráž	4088	4088
187/4	-	trvalý travní porost	-	3880	3880
187/5	-	trvalý travní porost	-	2444	2444
187/6	-	trvalý travní porost	-	3076	3076
187/7	-	trvalý travní porost	-	3673	3673
187/8	-	trvalý travní porost	-	1027	1027
187/9	-	trvalý travní porost	-	87	87

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
187/10	-	trvalý travní porost	-	1343	1343
187/14	-	ostatní plocha	jiná plocha	130	130
187/15	-	trvalý travní porost	-	212	212
187/16	-	trvalý travní porost	-	196	196
Celkem					26598

Katastrální území: Hvoždany u Poběžovic, okres Domažlice, 697451

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
621/17	-	orná půda	mez, stráž	208	208
639	-	ostatní plocha	neplodná půda	5680	2014
645	-	vodní plocha	zamokřená plocha	420	420
651/1	-	trvalý travní porost	-	210	210
651/3	-	trvalý travní porost	-	3538	3538
651/4	-	ostatní plocha	jiná plocha	246	246
651/5	-	ostatní plocha	jiná plocha	715	715
651/6	-	ostatní plocha	jiná plocha	529	529
651/7	-	trvalý travní porost	-	135	135
651/8	-	ostatní plocha	jiná plocha	267	267
651/9	-	trvalý travní porost	-	14508	14508
651/10	-	trvalý travní porost	-	87	87
651/11	-	trvalý travní porost	-	8809	8809
651/12	-	trvalý travní porost	mez, stráž	116	116
651/13	-	trvalý travní porost	-	10220	10220
Celkem					42022

* Výměry částí parcel byly vypočteny s využitím open source softwaru QGis 3.22.16 pomocí funkce \$area na základě zákresu hranice památky vytvořeného podle situačního náčrtu pro zaměření hranice přírodní památky.

Ochranné pásmo:

Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy § 37 zákona č. 114/1992 Sb. pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ.

Katastrální území: Načetín u Drahotína, okres Domažlice, 631906

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)
177/2	-	ostatní plocha	jiná plocha	7464
177/27	-	lesní pozemek	-	100537
180/3	-	orná půda	-	30870
180/4	-	orná půda	-	23186
180/6	-	orná půda	-	16272
180/7	-	orná půda	-	17285
198	-	orná půda	-	1223
200	-	orná půda	-	11476
204	-	orná půda	-	25925

Katastrální území: Hvoždany u Poběžovic, okres Domažlice, 697451

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)
621/7	-	orná půda	mez, stráž	2278
621/10	-	orná půda	-	5755
621/14	-	orná půda	-	5071
621/16	-	orná půda	-	10208
621/18	-	orná půda	-	1027
639	-	ostatní plocha	neplodná půda	5680
656/11	-	lesní pozemek	-	1609
699	-	lesní pozemek	-	89116

Příloha:

M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.4. Výměra území a jeho ochranného pásma

druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	vyhlášené OP plocha v ha	způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	-	-		
vodní plochy	0,04	-	zamokřená plocha	0,04
			rybník nebo nádrž	-
			vodní tok	-
trvalé travní porosty	5,81	-		
orná půda	0,57	-		
ostatní zemědělské pozemky	-	-		
ostatní plochy	0,44	-	neplodná půda	-
			ostatní způsoby využití	-
zastavěné plochy a nádvoří	-	-		
plocha celkem	6,86	-		

1.5. Překryv území s jiným typem ochrany

národní park: –
chráněná krajinná oblast (včetně zóny): Český les, I.–III. zóna odstupňované ochrany přírody
překryv s jiným typem ochrany: –
mezinárodní statut ochrany: –

Natura 2000

ptačí oblast: –
evropsky významná lokalita: –

1.6. Kategorie IUCN

IV – území pro péči o stanoviště/druhy

1.7. Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1. Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Ekosystém lučních společenstev s výskytem populace modráška hořcového (*Phengaris alcon*).

1.7.2. Předmět ochrany – současný stav

A. Ekosystémy

Ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
T1.9 Střídavě vlhké bezkolencové louky	55	<p>Nejrozšířenější biotop území, as. <i>Molinietum caeruleae</i>. Bylinné patro je hustě zapojené, s pokryvností nad 90 %. Druhově velmi bohaté. Dominantou je bezkoleneček modrý (<i>Molinia caerulea</i>), místy kostřava červená (<i>Festuca rubra</i>) a svízel severní (<i>Galium boreale</i>). Hojně se vyskytuje např. čertkus luční (<i>Succisa pratensis</i>), krvavec toten (<i>Sanguisorba officinalis</i>), bukvice lékařská (<i>Betonica officinalis</i>), metlice trsnatá (<i>Deschampsia cespitosa</i>), jehlice plazivá (<i>Ononis repens</i>). Vyskytuje se zde řada vzácných druhů rostlin, např. hořec hořepník (<i>Gentiana pneumonanthe</i>), pětiprstka žežulník (<i>Gymnadenia conopsea</i>), prstnatec májový (<i>Dactylorhiza majalis</i>), vstavač kukačka (<i>Anacamptis morio</i>), vstavač osmahlý (<i>Neotinea ustulata</i>).</p> <p>V JV části území a v horních částech svahu přechází do sušších mezofilních kostřavových luk as. <i>Poo-Trisetum flavescens</i>. Dominantou je kostřava červená (<i>Festuca rubra</i>), kostřava luční (<i>Festuca pratensis</i>), ovsíř pýřitý (<i>Avenula pubescens</i>), hojně se vyskytuje např. řebříček luční (<i>Achillea millefolium</i>), kokrhel menší (<i>Rhinanthus minor</i>), tomka vonná (<i>Anthoxanthum odoratum</i>), jitrocel kopinatý (<i>Plantago lanceolata</i>), jetel luční (<i>Trifolium pratense</i>).</p> <p>Naopak na nevelkém prameništím mokřadu v SV části území přechází do vlhkých pcháčových luk as. <i>Scirpetum sylvatici</i>, které jsou druhově chudé. Včetně dominantní skřípiny lesní (<i>Scirpus sylvaticus</i>) jsou hojně zastoupeny tužebník jilmový (<i>Filipendula ulmaria</i>) a vrbina obecná (<i>Lysimachia vulgaris</i>).</p> <p>V enklávách s hořcem se koncentruje výskyt modráška hořcového (<i>Phengaris alcon</i>). V podmáčenějších částech s výskytem krvavce totenu (<i>Sanguisorba officinalis</i>) se nepočteně vyskytuje modrášek očkovaný (<i>Phengaris teleius</i>).</p>	a

*kód předmětu ochrany:

a – předmět ochrany spadá pod definici předmětu ochrany dle zřizovacího předpisu ZCHÚ

B. Druhy

Druh	stupeň ohrožení **	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace	kód předmětu ochrany*
modrásek hořcový (<i>Phengaris alcon</i>)	EN	Střídavě vlhké bezkolencové louky s enklávami hořce hořepníku (<i>Gentiana pneumonanthe</i>). Desítky až nižší stovky jedinců po celé ploše PP s výraznou koncentrací ve východní polovině PP (BLAŽKOVÁ, nepublikováno, FRIC 2020, AOPK ČR 2023)	a

** stupeň ohrožení dle červených seznamů ČR

1.8. Cíl ochrany**A. Ekosystémy**

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
T1.9 Střídavě vlhké bezkolencové louky	Zachování druhově bohatých bezkolencových luk s výskytem vzácných druhů rostlin, zejména hořce hořepníku (<i>Gentiana pneumonanthe</i>) a na něm závislé populace modrásky hořcového (<i>Phengaris alcon</i>), pětiprstky žežulník (<i>Gymnadenia conopsea</i>), prstnatce májového (<i>Dactylorhiza majalis</i>), vstavače kukačky (<i>Anacamptis morio</i>). Bez přítomnosti nežádoucích rostlin.	<ul style="list-style-type: none"> rozloha biotopu min. 2,75 ha početnost hořce hořepníku (<i>Gentiana pneumonanthe</i>) ve stovkách jedinců přítomnost populace modrásky hořcového (<i>Phengaris alcon</i>) početnost vstavače kukačky (<i>Anacamptis morio</i>) ve stovkách jedinců početnost pětiprstky žežulník (<i>Gymnadenia conopsea</i>) ve stovkách jedinců početnost prstnatce májového (<i>Dactylorhiza majalis</i>) ve stovkách jedinců absence nežádoucích rostlin

B. Druhy

druh	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
modrásek hořcový (<i>Phengaris alcon</i>)	Zachování životaschopné populace druhu.	<ul style="list-style-type: none"> přítomnost živé rostliny – hořce hořepníku (<i>Gentiana pneumonanthe</i>) v řádech stovek kvetoucích jedinců přítomnost vajíček motýla v řádu stovek kusů

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

2.1.1. Stručný popis území a jeho přírodních poměrů

Přírodní památka Hvoždanská louka se nachází mezi obcemi Hvoždany a Načetín, na jihovýchodním svahu Nademlýnského vrchu. Nadmořská výška území je v rozpětí od 516 do 538 m.

Z regionálně geologického hlediska (VEJNAR et al. 1984) náleží území k moldanubiku Českého lesa, do regionálně geologické jednotky drahotínský gabronoritový peň. Horniny drahotínského gabronoritového pně uzavírají řadu ker krystalických břidlic pláště, z nichž k nejzajímavějším patří kra páskovaného erlanu s polohami krystalického vápence a kra homogenního erlanu, tvořícího výchozy při cestě z Načetína do Hvoždán. Geologický podklad zde tvoří olivnický gabronorit s malým podílem flogopitu (VEJNAR et al. 1984). V zamokřených místech tvoří půdní pokryv typické gleje a pseudogleje, na periodicky převhlčených až sušších lokalitách kambizem pseudoglejová a kambizem typická, varieta kyselá (ZAHRADNICKÝ, MACKOVČIN et al. 2004).

Hydrograficky území náleží k povodí Labe. Dešťové srážky jsou odváděny bezejmenným levostranným přítokem Mlýnského potoka, Pivoňky, Černého potoka, Radbuzy, Berounky a Vltavy do Labe.

Na území přírodní památky se nachází vodní zdroj pro obce Mnichov a Hvoždany, přebytečná voda odtéká odvodňovacím příkopem, který území památky rozděluje v severojižním směru na dvě části. Okolí vodního zdroje tvoří sukcesní porosty dřevin, ve kterých dominují olše a břízy. Remíz opticky dělí území památky na horní severní a spodní jižní část.

Území patří do klimatického mírně teplé oblasti a rozhraní mírně teplého, mírně vlhkého, vrchovinného okrsku B5 a mírně teplého, vlhkého, vrchovinného okrsku B8 (QUITT 1971).

Vegetace památky náleží do fytogeografického obvodu Českomoravského mezofytika, fytogeografického okresu Český les a do čtverce středoevropské mapovací sítě: 6442 (SKALICKÝ 1988). Mapa potenciální přirozené vegetace ČR (NEUHÄUSLOVÁ et al. 1997) řadí území do jednotky brusinkových borových doubrav asociace *Vaccinio vitis-ideae-Quercetum*.

Přírodní památku tvoří komplex lučních společenstev. Nejrozšířenějším biotopem území jsou druhově velmi bohaté střídavě vlhké bezkolencové louky as. *Molinietum caeruleae*. Bylinné patro je hustě zapojené, s pokryvností nad 90 %. Dominantou je bezkolence modrý (*Molinia caerulea*), místy kostřava červená (*Festuca rubra*) a svízel severní (*Galium boreale*). Hojně se vyskytuje např. čertkus luční (*Succisa pratensis*), krvavec toten (*Sanguisorba officinalis*), bukvice lékařská (*Betonica officinalis*), metlice trsnatá (*Deschampsia cespitosa*), jehlice plazivá (*Ononis repens*). Ze vzácných rostlin zde roste hořec hořepník (*Gentiana pneumonanthe*), pětiprstka žežulník (*Gymnadenia conopsea*), prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*), vstavač kukačka (*Anacamptis morio*), vstavač osmahlý (*Neotinea ustulata*), vemeník dvoulistý (*Platanthera bifolia*), Iněnka pyrenejská (*Thesium pyrenaicum*).

V jihozápadní části území a v horních částech svahu bezkolencové louky přechází do mezofilních kostřavových luk, as. *Poo-Trisetetum flavescens*. Dominantou je kostřava červená (*Festuca rubra*), kostřava luční (*Festuca pratensis*), ovsíř pýřitý (*Avenula pubescens*), hojně se vyskytuje např. řebříček luční (*Achillea millefolium*), kokrhel menší (*Rhinanthus minor*), tomka vonná (*Anthoxanthum odoratum*), jitrocel kopinatý (*Plantago lanceolata*), jetel luční (*Trifolium pratense*). V horní části území díky splachům z pole dochází eutrofizaci, dominantou je psárka luční (*Alopecurus pratensis*), z nitrofilních druhů se zde vyskytuje kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*), šťovík tupolistý (*Rumex obtusifolius*) a bolševník obecný (*Heracleum sphondylium*).

Na nevelkém prameništním mokřadu v SV části území bezkolencové louky postupně přechází do vlhkých pcháčkových luk as. *Scirpetum sylvatici*, které jsou druhově chudé. Včetně dominantní skřípiny lesní (*Scirpus sylvaticus*) jsou hojně zastoupeny tužebník jilmový (*Filipendula ulmaria*) a vrbina obecná (*Lysimachia vulgaris*).

Křoviny a porosty náletových dřevin, které rozdělují památku, jsou tvořeny, zejména lískou obecnou (*Corylus avellana*), hlohy (*Crateagus* sp. div.), trnkou obecnou (*Prunus spinosa*), topolem osikou (*Populus tremula*), břízou bělokorou (*Betula pendula*).

Díky vápencovému podloží rostou zde bazofilní druhy mechorostů, např. hřebenitka měkkounká (*Ctenidium molluscum*), dvouhrotec bahenní (*Dicranum bonjeanii*), krondlovka netíkovitá (*Fissidens adianthoides*) a prchavka pilovitá (*Ephemerum serratum*).

Botanický a bryologický průzkum byl proveden v roce 2013 (MUDRA & MUDROVÁ 2013). Ale díky změnám managementů v průběhu let i klimatickým změnám, by bylo vhodné inventarizační průzkum zaktualizovat. Například došlo k rozšíření bezkolencových luk (KAŠPAROVÁ 2023)

Mykologický průzkum byl proveden pouze v rámci projektu Funga Bohemia. Houby regionu bavorsko-česko-rakouského trojmezí (KALIÁN 2017). Byť se nejednalo se o podrobný inventarizační průzkum, v jeho rámci byl na lokalitě potvrzen výskyt závojenky vlhké (*Entoloma bloxamii*). Druh je v ČR znám už jen z 6 dalších lokalit a je veden jako vyhynulý (EX).

První entomologické průzkumy z přelomu tisíciletí (KOLÁŘ 1997, DOLEŽAL et al. 2004) ukázaly, že území hostí bohatou faunu bezobratlých. V roce 2020 byla v PP provedena nová inventarizace denních motýlů, která odhalila přítomnost 35 druhů (FRIC 2020). Nejvýznamnějším druhem je modrásek hořcový (*Phengaris alcon*) závislý na přítomnosti hořce hořepníku (*Gentiana pneumonanthe*). Dalším ochranně důležitým prvkem je modrásek očkovaný (*Phengaris teleius*) vázaný na výskyt krvavce totenu (*Sanguisorba officinalis*). Tentýž rok byla dokončena inventarizace fytofágního hmyzu (PAPOUŠEK 2020). Tato práce zjistila zajímavý výskyt několika druhů, jmenovitě bázlivců *Luperus longicornis* a *L. viridipennis*. Oba druhy jsou zařazeny na Červeném seznamu v kategorii EN, a indikují přírodě blízké zachovalé biotopy a *L. viridipennis* nadto biotopy podhorského až horského charakteru. Dalším zajímavým nálezem je páteříček *Cantharis pallida*, který je v celých Západních Čechách znám pouze z hrstky lokalit. Malakologický průzkum (PODROUŽEK 2022) nepřinesl na poměry Českého lesa žádné překvapení, jediným významnějším druhem je zranitelný vrkoč útlý (*Vertigo angustiorum*). Z území chybí ucelené údaje o herpetofauně a savcích. Zajímavý je výskyt a rozmnožování kuňky žlutobřiché (*Bombina variegata*) v malém napajedle vzniklém rytím od černé zvěře (BLAŽKOVÁ & GROESSL, nepublikováno). Neméně zajímavým byl náhodný nález plšika lískového (*Musccardinus avellanarius*) hibernujícího v mechovém bultu (AOPK ČR 2023).

2.1.2. Přehled zvláště chráněných, ohrožených a vzácných druhů rostlin, hub a živočichů

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.*	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
Cévnaté rostliny			
bahnička chudokvětá <i>Eleocharis quinqueflora</i>	SO	CR	vzácně, zamokřená místo v JV části památky (MUDRA & MUDROVÁ 2013)
hořec hořepník <i>Gentiana pneumonanthe</i>	SO	EN	stovky jedinců (počet každoročně kolísá v závislosti na přírodních podmínkách, v roce 2023 ca 300 ex.), bezkolencové louky (KAŠPAROVÁ 2023)
hořeček drsný Sturmův <i>Gentianella obtusifolia</i> subsp. <i>sturmiana</i>	KO	CR	v současné době nezvěstný druh, sušší část louky v JV části památky, poslední záznam v roce 2013 4 ex. (BRABEC 2013)
jehlice plazivá <i>Ononis repens</i>	-	NT	hojně v sušší části JV části památky, u solitérní břízy (KAŠPAROVÁ 2023)
kosatec sibiřský <i>Iris sibirica</i>	SO	VU	5 trsů, JV a JZ část památky (KAŠPAROVÁ 2023)
krušík bahenní <i>Epipactis palustris</i>	SO	VU	3 ex., vlhčí část louky v JV části památky (GROESSL in verb. 2023)
lněnka pyrenejská <i>Thesium pyrenaicum</i>	-	NT	ojetině, sušší část JV část památky (KAŠPAROVÁ 2023)
oman vrboolistý <i>Inula salicina</i>	-	NT	hustý porost na okraji památky, JV část (KAŠPAROVÁ 2023)

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.*	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
ostřice blešní <i>Carex pulicaris</i>	O	EN	ojedíněle, vlhčí část louky v JV části památky (KAŠPAROVÁ 2023)
ostřice Davallova <i>Carex davalliana</i>	O	EN	desítky jedinců, vlhčí část v JV části památky (MUDRA & MUDROVÁ 2013)
ostřice Hartmanova <i>Carex hartmanii</i>	-	NT	ojedíněle, vlhčí část v JV části památky (KAŠPAROVÁ & SLADKÝ 2017)
ostřice rusá <i>Carex flava</i>	-	NT	roztroušeně, JV část památky (MUDRA & MUDROVÁ 2013)
ostřice stinná <i>Carex umbrosa</i>	-	NT	ojedíněle, vlhčí část JV části památky (MUDRA & MUDROVÁ 2013)
pětiprstka žežulník <i>Gymnadenia conopsea</i>	O	EN	desítky jedinců, bezkolencové louky JV část památky (KAŠPAROVÁ 2023)
pcháč bezlodyžný <i>Cirsium acaulon</i>	-	NT	ojedíněle, JV část památky (KAŠPAROVÁ 2023)
prstnatec májový <i>Dactylorhiza majalis</i>	O	NT	několik set kvetoucích jedinců, výrazný nárůst v jihozápadní části památky (KAŠPAROVÁ 2023)
pryskyřník rolní <i>Ranunculus arvensis</i>	-	EN	nepůvodní, vzácně, u OP na okraji pole (MUDRA & MUDROVÁ 2013)
tučnice obecná <i>(Pinguicula vulgaris)</i>	SO	EN	v současné době nezvěstný druh, vlhčí část louky v JV části památky, poslední záznam MUDRA & MUDROVÁ 2013
vemeník dvoulistý <i>Platanthera bifolia</i>	O	VU	vzácně, sušší louky v JV části památky (KAŠPAROVÁ 2023)
vstavač obecný <i>Anacamptis morio</i>	SO	CR	stovky jedinců (počet každoročně kolísá v závislosti na přírodních podmínkách, ca 250 kvetoucích jedinců v roce 2023), sušší louka v JV části památky (SLADKÝ 2023)
vstavač osmahlý <i>Neotinea ustulata</i>	SO	CR	2 kvetoucí jedinci, sušší louka v JV části památky, často spaseny zvěří (KAŠPAROVÁ 2023)
vraťčka měsíční <i>Botrychium lunaria</i>	O	VU	vzácně, sušší louka v JV části památky (MUDRA & MUDROVÁ 2013)
vrba plazivá <i>Salix repens</i>	O	VU	roztroušeně, SV části památky (KAŠPAROVÁ 2013)
vrbovka bahenní <i>Epilobium palustre</i>	-	NT	roztroušeně, V část památky (MUDRA & MUDROVÁ 2013)
Mechorosty			
dvouhratec bahenní <i>Dicranum bonjeanii</i>	-	NT	vzácně, JV část památky (MUDRA & MUDROVÁ 2013)
štírovec prostřední <i>Scorpidium cossonii</i>	-	NT	vzácně, JV část památky (MUDRA & MUDROVÁ 2013)
Houby			
voskovka citronová <i>Hygrocybe chlorophana</i>	-	NT	JZ část památky (AOPK ČR 2023)
voskovka granátová <i>Hygrocybe punicea</i>	-	EN	JV část památky (KALIÁN 2017)
voskovka šarlatová <i>Hygrocybe coccinea</i>	-	EN	SZ část památky (KALIÁN 2017)
závojenka vlhká <i>(Entoloma bloxamii)</i>	-	EX	několik plodnic u remízku protínajícího PP v S části (KALIÁN 2017)
Živočichové			
Bezobratlí			
Brouci			
polník březový <i>Agrilus betuleti</i>	-	VU	několik jedinců, nespecifikováno kde (PAPOUŠEK 2020)
krasec <i>Coraebus elatus</i>	-	VU	desítky jedinců na pomezí suchých, střídavě vlhkých a podmáčených ploch v centrální části PP (PAPOUŠEK 2020)
krytonosec <i>Glocianus pilosellus</i>	-	NT	jeden jedinec, nespecifikováno kde (PAPOUŠEK 2020)
bázlivec <i>Luperus longicornis</i>	-	EN	3 jedinci při okrajích remízku v centrální a jižní části PP (PAPOUŠEK 2020)

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.*	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
bázlivec <i>Luperus viridipennis</i>	-	EN	desítky jedinců při okrajích remízků v centrální a jižní části PP (PAPOUŠEK 2020)
dřepčík <i>Neocrepidodera nigritula</i>	-	CR	několik jedinců, nespecifikováno kde (PAPOUŠEK 2020)
zlatohlávek tmavý <i>Oxythyrea funesta</i>	O	-	desítky až stovky jedinců po celé PP (PAPOUŠEK 2020)
Měkkýši			
vrkoč útlý <i>Vertigo angustiorum</i>	-	VU	dva jedinci na pcháčích v centrální části PP (PODROUŽEK 2022)
Motýli			
batolec duhový <i>Apatura iris</i>	O	-	ojedinelý výskyt v PP vázaný na osiky a topoly (FRIC 2020)
modrásek hořcový <i>Phengaris alcon</i>	KO	EN	desítky až nižší stovky jedinců po celé ploše PP s výraznou koncentrací ve východní polovině PP (BLAŽKOVÁ, nepublikováno, FRIC 2020, AOPK ČR 2023)
modrásek očkovaný <i>Phengaris teleius</i>	SO	VU	několik jedinců ve vlhčích částech lokality s porosty krvavce totenu (<i>Sanguisorba officinalis</i>) (BLAŽKOVÁ, nepublikováno, FRIC 2020)
modrásek ušlechtilý <i>Polyommatus amandus</i>	-	NT	řidký výskyt jedinců po celé PP (FRIC 2020)
ohniváček modrolehý <i>Lycaena hippothoe</i>	-	NT	6 jedinců v centrální části PP (AOPK ČR 2023)
ostruháček švestkový <i>Satyrion pruni</i>	-	NT	nespecifikovaný počet jedinců, přítomnost vázána na okrajové porosty trnky (<i>Prunus spinosa</i>) (FRIC 2020)
otakárek fenyklový <i>Papilio machaon</i>	O	-	ojedinelý výskyt jedinců zalétnuvších z okolí (AOPK ČR 2023)
vřetenuška štírovníková <i>Zygaena angelicae</i>	-	NT	sporadický výskyt vázaný na přítomnost štírovníku růžkatého (<i>Lotus corniculatus</i>) a čičorky pestré (<i>Securigera varia</i>) (FRIC 2020)
Obratlovci			
Obojživelníci			
kuňka žlutobřichá <i>Bombina variegata</i>	SO	CR	1 pár v zaplaveném napajedle vedle strouhy, jež podélně přetíná PP (BLAŽKOVÁ & GROESSL, nepublikováno)
skokan hnědý <i>Rana temporaria</i>	-	VU	jedna snůška v zaplaveném napajedle vedle strouhy, jež podélně přetíná PP (GROESSL, nepublikováno)
Plazi			
užovka obojková <i>Natrix natrix</i>	O	NT	jeden subadultní jedinec v centrální podmáčené části PP (AOPK ČR 2023)
Ptáci			
kulíšek nejmenší <i>Glaucidium passerinum</i>	SO	VU	jeden jedinec vokalizující v remíze oddělujícím severní část PP (AOPK ČR 2023)
Savci			
plšík lískový <i>Muscardinus avellanarius</i>	SO	-	jeden jedinec, nalezen hibernující v polštáři mechu (AOPK ČR 2023)
vlk obecný <i>Canis lupus</i>	KO	CR	pochůzky jedinců v rámci teritoria (GROESSL, in verb.)

*kategorie podle vyhl. č. 395/1992 Sb.: O – ohrožený, SO – silně ohrožený, KO – kriticky ohrožený

**dle červených seznamů ČR: Cévnaté rostliny, mechorosty, houby, bezobratlí, obratlovci: CR – kriticky ohrožený, EN – ohrožený, VU – zranitelný, NT – téměř ohrožený, LC – málo dotčený, DD – chybí údaje; podle GRULICH & CHOBOT (2017), KUČERA et al. (2012), Holec et al. (2006), HEJDA et al. (2017), CHOBOT & NĚMEC (2017),

2.1.3. Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti

a) Abiotické disturbanční činitele

Zásadním abiotickým činitelem je voda. Díky výkyvům klimatu v posledních letech dochází k jejímu poklesu a tím i kolísání vzácných druhů na lokalitě. Špatný hydrologický stav se odráží nejviditelněji na přítomnosti kvetoucích rostlin hořce hořepníku (*Gentiana pneumonanthe*), jehož stavy fluktuují meziročně mezi stovkami a nižšími desítkami trsů (BLAŽKOVÁ, nepublikováno).

b) Biotické disturbanční činitele

Z biotických činitelů je možné zmínit ohrožení předmětů ochrany působením zvěře. Dochází k okusu kvetoucích rostlin vysokou, srnčí a černou zvěří. Zjištěno zejména u hořce hořepníku (*Gentiana pneumonanthe*) a vstavače osmahlého (*Neotinea ustulata*).

2.2. Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti

a) Ochrana přírody

Na cennou botanickou lokalitu upozornila místní učitelka paní Jarmila Pudvítrová z Poběžovic, která byla zároveň i zpravodajem Českého svazu ochránců přírody ZO Domažlice. Krajské středisko památkové péče a ochrany přírody v Plzni (KSPPOP) začalo v 80. letech 20. století shromažďovat podklady pro vyhlášení chráněného přírodního útvaru Hvoždanská louka. Podklady vypracovala paní Jarmila Pudvítrová k 10. 10. 1988. Z archivních materiálů AOPK ČR střediska Plzeň vyplývá, že již 23. 6. 1988 bylo středisko geodézie Domažlice dopisem KSPPOP žádáno o výpis KN a snímků parcelní mapy. Po roce 1989 přešel proces vyhlásování na Okresní národní výbor v Domažlicích, odbor kultury, který organizoval inspektor státní ochrany přírody Ing. Karel Kuneš. Území bylo 6. 5. 1992 referátem životního prostředí Okresního úřadu v Domažlicích vyhlášeno jako přírodní památka Hvoždanská louka. Od roku 2005 se přírodní památka nachází v CHKO Český les. Z důvodu potřebného zpřesnění vymezení a rozšíření území v horní části o remízek bylo v roce 2024 přistoupeno k novému vyhlášení této památky.

b) Zemědělské hospodaření

Před rokem 1989 zde extenzivně hospodařil Státní statek Domažlice, který louky nepravidelně kosil traktorem. Před tím zde s největší pravděpodobností hospodařili místní zemědělci. Od doby vyhlášení PP se zde provádí management, který hradil OÚ v Domažlicích a AOPK ČR, RP SCHKO Český les.

Negativním vlivem je přítomnost polních kultur na severním svahu nad památkou. Zejména v období intenzivnějších srážek dochází k erozi a splachu ornice, živin i pesticidů do bezprostředního okolí přírodní památky. Ke zmírnění tohoto negativního vlivu byla zatravněna část ochranného pásma (OP). Přesto při silných deštích dochází ke splachům ornice z pole až za hranici památky. V roce 2023 byl ponechán volný pás orné půdy – úhor kolem památky v severní části, kde nebyly vysázeny zemědělské plodiny.

c) Myslivost

Území spadá do honitby Mnichov (CZ3202101026). Na území ZCHÚ v minulosti byla myslivecká zařízení (posedy), ale v roce 2021 byla odstraněna. Místy se objevují plošky zryté od černé zvěře. V nezanedbatelné míře dochází i okusu vzácných rostlin.

d) Rekreační a sport

Přímo k území vede polní cesta, která je využívána pouze zhotoviteli provádějícími opatření v památce. V blízkém okolí přírodní památky neprochází žádná turistická trasa, pouze cesta

Hvoždany – Načetín je vedena jako cyklotrasa. U cyklotrasy se nachází naučná tabule o PP Hvoždanská louka.

e) Jiné způsoby využívání

V severní části ZCHÚ se nachází vrty pro jímání podpovrchové vody, které slouží jako vodní zdroje pro obce Mnichov a Hvoždany. V roce 2019 byla provedena oprava vodovodního řádu.

2.3. Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy

- Nařízení vlády č. 70/2005 Sb. ze dne 12. 1. 2005, kterým se vyhlašuje CHKO Český les
- Rozhodnutí MŽP, č. j. MŽP 620/4890/03 ze dne 27. 7. 2006 o povolení výjimky ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů
- Rozhodnutí AOPK ČR, RP SCHKO Český les, č. j. SR/0011/CL/2015-3 ze dne 2. 4. 2015 o udělení souhlasu ke vstupu do PP Hvoždanská louka
- Rozhodnutí AOPK ČR, RP SCHKO Český les, č. j. SR/0024/CL/17-3 ze dne 23. 3. 2017 o udělení souhlasu ke vstupu do PP Hvoždanská louka
- Rozhodnutí AOPK ČR, RP SCHKO Český les, č. j. SR/0089/CL/2018-3 ze dne 17. 4. 2018 o povolení výjimky dle § 43 odst. 1 zákona ze základních podmínek ochrany NPR Čerchovské hvozdy a CHKO Český les a udělení souhlasu dle § 44 odst. 3 zákona k činnostem a zásahům v rozporu s bližšími ochrannými podmínkami MZCHÚ
- Rozhodnutí AOPK ČR, RP SCHKO Český les, č. j. SR/0184/CL/2019-3 ze dne 1. 7. 2019 o povolení výjimky dle § 43 odst. 1 zákona ze základních podmínek ochrany NPR Čerchovské hvozdy a CHKO Český les a udělení souhlasu dle § 44 odst. 3 zákona k činnostem a zásahům v rozporu s bližšími ochrannými podmínkami MZCHÚ
- Rozhodnutí AOPK ČR, RP SCHKO Český les, č. j. SR/0304/CL/2019-3 ze dne 1. 11. 2019 o udělení souhlasu dle ust. § 44 odst. 3 zákona k činnostem a zásahům v rozporu s bližšími ochrannými podmínkami PP Hvoždanská louka
- Územní plán obce Hora Svatého Václava, účinnost od 7. 4. 2016, <https://www.domazlice.eu/urad/uzemni-planovani/uzemni-plany/hora-svateho-vaclava/>

2.4. Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky

Přílohy:

T1 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

2.5. Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochranných zásahů do území a závěry pro další postup

A. Ekosystémy

ekosystém:	T1.9 Střídavě vlhké bezkolencové louky	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
min. rozloha biotopu 2,75 ha	<p>Díky kombinaci různých managementů došlo k rozšíření bezkolencových luk i do JZ částí památky, kde přechází v mezofilní kostřavové louky. Jedná se o reprezentativní biotopy s vysokou druhovou bohatostí a s výskytem řady vzácných a ohrožených druhů rostlin a živočichů. Například hořec hořepník (<i>Gentiana pneumonanthe</i>), vstavač kukačka (<i>Anacamptis morio</i>), pětiprstka žežulník (<i>Gymnadenia conopsea</i>), prstnatec májový (<i>Dactylorhiza majalis</i>), vstavače kukačky (<i>Anacamptis morio</i>), vstavač osmahlý (<i>Neotinea ustulata</i>), vemeník dvoulístý (<i>Platanthera bifolia</i>), lněnka pyrenejská (<i>Thesium pyrenaicum</i>). Na enklávy s výskytem hořce hořepníku je vázán výskyt modráska hořcového (<i>Phengaris alcon</i>). V porostech krvavce totenu (<i>Sanguisorba officinalis</i>) se vyskytuje modrásek očkovaný (<i>Phengaris teleius</i>)</p> <p>Louky jsou každoročně paseny a mozaikovitě sečeny, v některých částech na podporu vzácných rostlinných druhů dochází k narušení drnu, včetně vyhrabávání mechu a stařiny. Biotopy jsou ohroženy expanzí třtiny křovištní z okrajových částí PP a splachem živin z pole, které je nad památkou.</p>	
	stav	dobrý
	trend vývoje	zlepšující se
min. početnost hořce hořepníku (<i>Gentiana pneumonanthe</i>) ve stovkách jedinců	<p>Hořec hořepník (<i>Gentiana pneumonanthe</i>) se vyskytuje roztroušeně v biotopech bezkolencových luk. V roce 2019 bylo v PP během monitoringu stavu modráska hořcového (<i>Phengaris alcon</i>) zjištěno mezi 400–500 kvetoucími trsy rostlin hořce. V roce 2020 byl patrný jistý pokles počtu a to zhruba na 300 trsů. Blažková (2020) zmiňuje habitus rostlin výrazně ovlivněný suchem. Trend poklesu populace byl patrný i v roce 2021 (BLAŽKOVÁ, nepublikováno). V roce 2022 byla nalezena necelá stovka kvetoucích rostlin (BLAŽKOVÁ, nepublikováno) – vzhledem k absolutně nevyzpytatelnému počasí v sezóně patrně došlo k estivaci starších rostlin. V roce 2023 bylo zjištěno cca 300 kvetoucích trsů. Mimo kolísání populační hustoty, dochází i k okusu kvetoucích rostlin zvěří, pročež byly v roce 2023 nasazeny pachové ohradníky po vegetační dobu druhu.</p> <p>Plochy s hořcem jsou každoročně mozaikovitě sečeny (plochy s hořcem ponechány k vysemenění) a paseny. Dochází i k narušování drnu na podporu klíčících schopností hořce. V roce 2023 byl zřetelný trend zmlazení populace – mezi staršími jedinci se vyskytly mladé, nově kvetoucí rostliny a byly identifikovány enklávky nekvetoucích semenáčků (GROESSLOVÁ, in verb.)</p>	
	stav	špatný
	trend vývoje	zlepšující se
přítomnost populace modráska hořcového (<i>Phengaris alcon</i>)	<p>Přítomnost druhu závisí na stavech jeho živné rostliny – hořce hořepníku (<i>Gentiana pneumonanthe</i>). Viz – níže tabulka B. Druhy</p>	
	stav	dobrý
	trend vývoje	setrvalý
min. početnost vstavače kukačky (<i>Anacamptis morio</i>) ve stovkách jedinců	<p>Vstavač kukačka (<i>Anacamptis morio</i>) se vyskytuje na sušší louce v JV části PP. V roce 2023 bylo zjištěno ca 250 kvetoucích jedinců. Každoročně však díky klimatickým změnám dochází ke kolísání počtu populace. Plochy jsou každoročně sečeny a paseny. Dochází i k narušování drnu na podporu klíčících schopností vstavače.</p>	
	stav	dobrý
	trend vývoje	setrvalý
min. početnost pětiprstky žežulník (<i>Gymnadenia conopsea</i>) ve stovkách jedinců	<p>Pětiprstka žežulník (<i>Gymnadenia conopsea</i>) se vyskytuje roztroušeně, místy hojně v JV části PP ve stovkách kvetoucích jedinců. Plochy jsou každoročně sečeny a paseny. Na ploše došlo i k narušování drnu.</p>	
	stav	dobrý
	trend vývoje	setrvalý

min. početnost prstnatce májového (<i>Dactylorhiza majalis</i>) ve stovkách jedinců	Prstnatec májový (<i>Dactylorhiza majalis</i>) se vyskytuje roztroušeně, místy hojně téměř po celé ploše PP. Díky kombinaci různých managementů došlo k jeho rozšíření do JZ části PP, kde se vyskytuje v hojném počtu. Celkově jeho početnost dosahuje tisícovky (možná i více) kvetoucích jedinců. Část sušších ploch je sečena těžkou mechanizací a zbylé ručně křovinořezem. Plochy jsou paseny a dochází k narušování drnu, včetně vyhrabávání mechu a stařiny.	
	stav	dobrý
	trend vývoje	zlepšující se
absence nežádoucích rostlin	V okrajových částech památky se vyskytuje třtina křovištní (<i>Calamagrostis epigejos</i>), na ploše ca 0,1 ha, konkrétně podél vybudového remízku prorůstá oplocením a na několika místech v něm, také roste v jihovýchodní části na okraji, zejména podél křovin. Dochází i k přísunu semen třtiny z neudržovaných ploch v okolí památky. Došlo k mechanické i chemické likvidaci. Chemická likvidace proběhla pouze v okrajových částech a na místech, kde nebylo možné sekat, na ploše 0,05 ha. K omezení, případně k úplné likvidaci třtiny je potřeba s opatřením pokračovat.	
	stav	špatný
	trend vývoje	zhoršující se

B. Druhy

druh:	modrásek hořcový (<i>Phengaris alcon</i>)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
přítomnost živné rostliny – hořce hořepníku (<i>Gentiana pneumonanthe</i>) v řádech stovek kvetoucích jedinců	Hořec hořepník (<i>Gentiana pneumonanthe</i>) se vyskytuje roztroušeně v biotopech bezkonlencových luk. V roce 2019 bylo v PP během monitoringu stavu modráška hořcového (<i>Phengaris alcon</i>) zjištěno mezi 400–500 kvetoucími trsy rostlin hořce. V roce 2020 byl patrný jistý pokles počtu a to zhruba na 300 trsů. Blažková (2020) zmiňuje habitus rostlin výrazně ovlivněný suchem. Trend poklesu populace byl patrný i v roce 2021 (BLAŽKOVÁ, nepublikováno). V roce 2022 byla nalezena necelá stovka kvetoucích rostlin (BLAŽKOVÁ, nepublikováno) – vzhledem k absolutně nevyzpytatelnému počasi v sezóně patrně došlo k estivaci starších rostlin. V roce 2023 bylo zjištěno cca 300 kvetoucích trsů. Mimo kolísání populační hustoty, dochází i k okusu kvetoucích rostlin zvěří, pročež byly v roce 2023 nasazeny pachové ohradníky po vegetační dobu druhu. Plochy s hořcem jsou každoročně mozaikovitě sečeny (plochy s hořcem ponechány k vysemenění) a paseny. Dochází i k narušování drnu na podporu klíčících schopností hořce. V roce 2023 byl zřetelný trend zmlazení populace – mezi staršími jedinci se vyskytly mladé, nově kvetoucí rostliny a byly identifikovány enklávky nekvetoucích semenáčků (GROESSLOVÁ, in verb.)	
	stav	dobrý
	trend vývoje	setrvalý
přítomnost vajíček motýla v řádu stovek kusů	Přítomnost druhu závisí na stavech jeho živné rostliny – hořce hořepníku (<i>Gentiana pneumonanthe</i>). První doklad o přítomnosti druhu pochází z roku 1998 (PROCHÁZKA 1998 in FRIC 2020), až do roku 2012 chybí údaje o vývoji populace. Procházka v roce 2012 uvádí nález 50 jedinců (in FRIC 2020). Blažková v roce 2019 uvádí nález 17 imag a 602 vajíček na živných rostlinách. V roce 2020 bylo na lokalitě zjištěno 36 imag a 947 vajíček na živných rostlinách (BLAŽKOVÁ 2020). V roce 2021 stav druhu dosáhl 141 (!) imag a 1548 vajíček (BLAŽKOVÁ, nepublikováno). Rok 2022 oproti tomu seznał strmý populační pád druhu – během tří návštěv v hlavní letové sezóně bylo nalezeno 11 (!) imag, ale i 100 vajíček hned zkraje vegetační sezóny hořce, jehož počty byly také na minimu, viz výše (BLAŽKOVÁ, nepublikováno). Monitoring druhu v roce 2023 zaznamenal 13 imag během dvou návštěv PP v hlavní letové sezóně a po jejím konci 798 vajíček (BLAŽKOVÁ, nepublikováno).	
	stav	dobrý
	trend vývoje	setrvalý

Management je zajišťován pomocí dotačního programu PPK. Od roku 2006 probíhalo v sušších částech památky každoroční kosení těžkou mechanizací, zpravidla 2× v průběhu vegetační sezóny v horní části území a jednou ve spodní jihozápadní části. První seč byla prováděna v termínu od 1. 7. do 31. 7. a druhá od 1. 9. do 30. 9. Od roku 2008 se jednalo o plochu 3,7 ha (dříve rozsáhlejší seč až 5,5 ha, sekala se i bezkolencová louka). Bylo sečeno i ochranné pásmo PP. Dvě seče se projeví pozitivně na druhové skladbě společenstva, zejména v jižní

části památky narostla druhová diverzita lučních rostlin a pokleslo zastoupení ruderalní druhů oproti stavu v roce 2006. Díky změně druhového složení na louce v jihozápadní části památky, nárůstu počtu prstnatce májového a hořce hořepníku v roce 2021 došlo ke zmenšení plochy kosené těžkou mechanizací, zbylá část se začala sekat ručně.

Podmáčené části a později i bezkolencové louky (od roku 2008) východní části památky byly koseny ručně křovinořezem na ploše ca 2 ha v podzimním termínu – po vysemenění hořců a s ohledem na biologii modráška hořcového (*Phengaris alcon*). Veškerá posečená hmota byla odklizená mimo území PP. Od roku 2021 se ručně seče plocha přes 3 ha a probíhá mozaikovitá seč. První seč probíhá v srpnu s ponecháním plošek s kvetoucím hořcem hořepníkem (*Gentiana pneumonanthe*), ty jsou posekány v říjnu po vysemenění.

V jižní části území na ploše 3,6 ha probíhala červnová oplůtková extenzivní pastva ovci v letech 2007–2010, 2014 za dozoru pastevce, který zajišťoval individuální ochranu vyznačených kvetoucích zvláště chráněných rostlin. V roce 2016 a 2017 probíhala pastva pouze v JV části památky na ploše 1,8 ha. O roku 2018 došlo opět k nárůstu ploch pastvy přes 3 ha. Dochází ke střídání jarní a podzimní pastvy. Pase se i v horních částech památky, kde se dříve nepáslo a také ke střídání ploch pastvy.

Pasené plochy a plochy sečené těžkou mechanizací jsou od roku 2014 vláčeny v období mimo vegetační sezónu. Jednalo/ná se většinou o plochu 3–4,5 ha. V roce 2012 a 2013 za účelem zlepšení podmínek pro klíčící rostliny hořečku drsného (*Gentianella obtusifolia* subsp. *sturmiana*) bylo provedeno narušení drnu, včetně vyhrabání mechu a stařiny na ploše 0,1 ha. I přes snahu podpořit jeho klíčivost, tak hořeček drsný z lokality vymizel. Na podporu i ostatních vzácných rostlin je každoročně od roku 2016 provedeno menší narušení drnu na různých místech památky (vytváření plošek, pásů apod.), většinou na ploše do 0,5 ha.

V roce 2006, 2009 a 2021 byl odstraněn nálet na ploše celkem 0,22 ha. V roce 2021 proběhlo i volné kácení 19 ks dřevin v JV části památky.

Významným opatřením bylo vytvoření remízku v ochranném pásmu památky v roce 2015, který má za úkol zamezit splachům z pole a tím i nadměrného přísunu živin do území. Do dvou skupinových oplocenek bylo vysázeno 15 ks listnatých stromů a 100 ks keřů. V roce 2017 bylo dovysazeno 15 ks listnatých stromů a 200 ks keřů, v roce 2018 300 ks keřů a v roce 2021 5 ks listnatých stromů a 80 ks keřů. Byl vysazen javor klen (*Acer pseudoplatanus*), bříza bělokorá (*Betula alba*), dub zimní (*Quercus petrae*), líska obecná (*Corylus avellana*), hloh obecný (*Crataegus laevigata*), trnka obecná (*Prunus spinosa*) a růže šípková (*Rosa canina*). K snižování přísunu živin a podpoře růstu sazenic dochází k ručnímu kosení oplocenek, dokud nedojde k úplnému zacelení remízku. Z důvodu nadměrného výskytu eutrofních druhů rostlin a expanzní třtiny křovištní (*Calamagrostis epigejos*) bude přistoupeno k dvojí seči. V roce 2020, 2021 a 2022 proběhla oprava oplocení.

V roce 2007 proběhlo odstranění expanzní třtiny křovištní (*Calamagrostis epigejos*) mechanizací v ochranném pásmu památky. V roce 2009 proběhla chemická likvidace třtiny v JV části památky na ploše 0,1 ha. V roce 2022 se provedlo stržení drnu bagrem do hloubky 10 cm, aby se zamezilo jejímu šíření. Došlo k rozvoji třtiny i v oplocence remízku a v jeho těsném okolí. V oplocence je kosena, ale je nutné přistoupit k dvojí seči (červen, srpen). Třtina prorůstá i oplocením a zde ji není možné sekat, proto v roce 2023 proběhla její chemická likvidace. Obnova pruhového značení proběhla 2007 a 2020.

2.6. Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Na malé rozloze PP se střetávají požadavky řady ochranářsky významných druhů. Existují nepodložené názory, že fluktuující stav (BLAŽKOVÁ 2019, 2020, nepublikováno) populace hořce hořepníku (*Gentiana pneumonanthe*) (SO, EN) je důsledkem požerků semeníků od housenek modráška hořcového (*Maculinea alcon*) (KO, EN), který hořec potřebuje ke zdárnému průběhu svého vývojového cyklu (GROESSL, in verb.). Dlouholetý hořec je podložitelně citlivý na načasování managementu (KŘENOVÁ, 2014), a vhodné termíny managementů pro něj kolidují s potřebami orchidejí v PP. Kolizi potřeb orchidejí a hořce je v daný moment předcházeno mozaikovitou sečí. Před sečí v době květu hořce, jsou enklávy s jeho výskytem označeny. První

seč probíhá po vysemenění orchidejí v srpnu, kdy jsou ponechány neposekané plošky s hořcem hořepníkem (*Gentiana pneumonanthe*). Tyto plošky jsou pak pokoseny v říjnu po vysemenění hořců a konci letové sezóny modráska hořcového (*Maculinea alcon*). Typ managementu a velikost ploch managementu je sezónně obměňován.

Průzkum malakofauny (PODROUŽEK 2022) zjistil na místě přítomnost vzácného vrkoče (*Vertigo angustior*) (VU), kterému vyhovuje ponechávání posekané biomasy na lokalitě na určitou dobu (ideálně do usušení), aby měli vrkoči možnost přesunout se z pokosené biomasy do opadu. Materiál ponechaný k rozkladu by negativně ovlivnil současnou populaci hořce hořepníku (*Gentiana pneumonanthe*), vstavače osmahlého (*Neotinea ustulata*) (SO, CR), vstavače kukačky (*Anacamptis morio*) (SO, CR), jiných orchidejí a vzácných makromycet – např. závojenky vlhké (*Entoloma bloxamii*) (EX?) (HEJL, in verb), který byl v rámci ČR nalezen už jen na 6 dalších místech. Prioritou ochrany v tomto případě jsou výše zmíněné druhy rostlin.

Na podporu šíření semenáčků hořce hořepníku je prováděno narušování drnu, kterého masivně k šíření využívá zejm. jehlice plazivá (*Ononis repens*) (NT) a kuriózně i vrba plazivá (*Salix repens*) (O). Vrba plazivá se vyskytuje v CHKO na dalších místech vč. MZCHÚ, jehlice plazivá není neobvyklý druh mezí a ekotonů v CHKO a mimo ni. Ochrana těchto druhů tak není prioritní ve srovnání s hořcem hořepníkem, na kterém závisí výskyt modráska hořcového.

Další kuriozitou bylo vytvoření permanentně zaplaveného napajedla díky ryjící černé zvěři. Napajedlo je pravidelně obsazováno kuňkami žlutobříchými (*Bombina variegata*) (KO, CR). Zvěř ovšem výrazně okusuje kvetoucí hořce hořepníky, tvorba náhodných rozmnožovacích biotopů pro obojživelníky nemá prioritu před redukcí stavů zvěře na ochranu kvetoucích vzácných rostlin.

Přes výše uvedené, hlavními prioritami ochrany území je zajištění životaschopnosti místních populací druhů orchidejí, hořce hořepníku (*Gentiana pneumonanthe*) a na něj vázanou populaci modráska hořcového (*Maculinea alcon*).

3. Plán zásahů a opatření

3.1. Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1. Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání

a) Péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Rámcová směrnice péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Ekosystém	T1.9 Střídavě vlhké bezkolencové louky
Typ managementu	mozaikovitá seč s odstraněním biomasy
Vhodný interval	každoročně
Minimální interval	1× / 2 roky
Prac. nástroj / hosp. zvíře	kosa, křovinořez, sekačka či lehká mechanizace uzpůsobená k sekání podmáčených ploch
Kalendář pro management	srpen–říjen
Upřesňující podmínky	- první seč provést v srpnu s ponecháním plošek s kvetoucím hořcem hořepníkem (<i>Gentiana pneumonanthe</i>), seč neposekaných plošek po vysemenění hořců a konci letové sezóny modráška hořcového - vzniklou biomasu je třeba odstranit mimo památku - seč probíhá v kombinaci s pastvou, plochy upřesněny před sezónou OOP

Ekosystém	T1.9. Střídavě vlhké bezkolencové louky
Typ managementu	strojové sečení
Vhodný interval	2× / rok
Minimální interval	1× / 2 roky
Prac. nástroj / hosp. zvíře	traktor, listová sekačka
Kalendář pro management	červen–září
Upřesňující podmínky	- suší části s přechodem k T1.1 Mezofilním ovsíkovým loukám - dvě seče v horní části (okraj SV a celá SZ) památky k zamezení splachům z pole - první seč od 15. 6. do 31. 7., druhá seč od 1. 9. do 30. 9. - po zlepšení stavu biotopu je vhodné přistoupit k mozaikovitě seči - vzniklou biomasu je třeba odstranit mimo památku

Ekosystém	T1.9 Střídavě vlhké bezkolencové louky
Typ managementu	vláčení
Vhodný interval	1× / rok
Minimální interval	1× / 2 roky
Prac. nástroj / hosp. zvíře	ruční brány, lehká mechanizace, traktor
Kalendář pro management	říjen–květen
Upřesňující podmínky	- suší části louky a louky s přechodem k T1.1 Mezofilním ovsíkovým loukám - vzniklou biomasu je třeba odstranit mimo památku

Ekosystém	T1.9 Střídavě vlhké bezkolencové louky
Typ managementu	maloplošné narušení drnu s vyhrabáním mechu a stařiny
Vhodný interval	1× / 2–3 roky
Minimální interval	1× / 10 let
Prac. nástroj / hosp. zvíře	vertikutační hrábě, ruční brány, případně jiné vhodné nástroje (např. upravená lehká mechanizace)
Kalendář pro management	říjen–květen
Upřesňující podmínky	- vzniklou biomasu je třeba odstranit mimo památku - vytváření plošek a pásů narušeného povrchu na různých místech památky na podporu klíčících schopností vzácných rostlin

Ekosystém	T1.9 Střídavě vlhké bezkolencové louky
Typ managementu	extenzivní oplůtková pastva
Vhodný interval	každoročně

Minimální interval	1× / 2 roky
Prac. nástroj / hosp. zvíře	ovce, kozy, jak
Kalendář pro management	duben–říjen
Upřesňující podmínky	<ul style="list-style-type: none"> - v souvislosti s výskytem vlka obecného (<i>Canis lupus</i>) je třeba pastvu provádět včetně opatření na ochranu hospodářských zvířat před útokem vlka, zabezpečení je nezbytné provádět v souladu se standardem AOPK SPPK E 02 006: 2021: Ochrana hospodářských zvířat před útoky velkých šelem - krátkodobá pastva, mobilní ohradník (přehánění – pasení po částech) - pastva bude prováděna mozaikovitě, v jednotlivých dílčích plochách budou ponechány nespasené části dle potřeby v dané sezóně - zvířata budou mít zajištěn zdroj vody z mobilní napáječky, která bude periodicky doplňována - zvířata budou nocovat na ploše bez přístřešku - střídání jarní a podzimní pastvy - v případě jarní pastvy na plochách se ZCHD se rostliny oplotí - před pastevní sezónou budou určeny plochy, které se budou pást, zároveň bude stanovena i doba pastvy z důvodu kombinace s kosením, změny vždy po konzultaci s OOP

Ekosystém	T1.9 Střídavě vlhké bezkolencové louky
Typ managementu	odstranění náletů včetně vzniklé biomasy
Vhodný interval	jednorázově
Minimální interval	–
Prac. nástroj / hosp. zvíře	ruční vytrhávání, kosa, křovinořez, ruční motorová pila, případně jiné vhodné nástroje
Kalendář pro management	říjen–březen
Upřesňující podmínky	<ul style="list-style-type: none"> - kmeny dřevin odstraňovat co nejvíce u země, pro usnadnění případného následného kosení - u výmladků upřednostnit vytrhávání celých rostlin - část biomasy lze ponechat na území PP jako zimoviště pro obojživelníky a plazi

Ekosystém	T1.9 Střídavě vlhké bezkolencové louky
Typ managementu	mechanická, biologická, případně chemická likvidace třtiny křovištní (<i>Calamagrostis epigejos</i>)
Vhodný interval	každoročně
Minimální interval	-
Prac. nástroj / hosp. zvíře	křovinořez, příp. jiné vhodné nástroje, chemický přípravek, kokrhel luštinec (<i>Rhinanthus alectorolophus</i>)
Kalendář pro management	červen–říjen
Upřesňující podmínky	<ul style="list-style-type: none"> - 1. seč/postřik v ½ června, 2. seč/postřik od 1. 8. do 31. 8. - při využití mechanické likvidace odstranit posečenou biomasu mimo území PP - upřednostnit mechanickou likvidaci třtiny, v případě nemožnosti využití kosení, např. prorůstání třtiny plotem, přistoupit k dalšímu způsobu likvidace - v případě použití kokrhele je nutné plochu před výsevem důkladně vyhrabat od stařiny a mechu, výsev provést na podzim (září–říjen)

b) Péče o populace a biotopy rostlin a hub

Rámcové směrnice pokrývají většinu péče nezbytné pro zachování populací zájmových druhů rostlin v památce. Konflikt načasování managementů pro jednotlivé druhy rostlin je popsán výše v kapitole 2.6. Specifikem lokální péče o hořec je nasazení brzké jarní a podzimní pastvy za účelem rozvolnění drnu a případně vytvoření holých plošek, kde dochází k lepšímu klíčení nových rostlin hořce a ke snazšímu obrázení starších rostlin. V případě ohrožení hořce hořepníku (*Gentiana pneumonanthe*) či jiných vzácných rostlin okusem zvěře je nutné přistoupit k ochrannému opatření. Ochranu lze zajistit pachovými zradidly v době květu, případně vztyčením oplocení. U vstavače osmahlého (*Neotinea ustulata*) je nutné přistoupit k ochraně před okusem každoročním oplocením kvetoucích jedinců. Je vhodné v okolí stávající populací chráněných druhů vytvořit podmínky vhodné pro klíčení semenáčků, vyhrabáním stařiny a narušením drnu.

Kromě zájmových druhů ochrany přírody je třeba v PP věnovat pozornost výskytu expanzních a invazních druhů rostlin, a to zejména třtiny křovištní (*Calamagrostis epigejos*).

V současnosti se vyskytuje ve vytvořeném remízku a jeho blízkém okolí v severní části území a v JV části území na okraji louky u křovin. Likvidaci je vhodné provádět nejprve vhodným načasováním seče a její vyšší frekvencí, v případě nemožnosti využití seče zvolit jiný způsob likvidace (výsev kokrhele či postřik).

Vytvořený remízek v severní části území je nutné každoročně ručně sekat k podpoře vysazených dřevin. V případě potřeby, např. z důvodu úhynu dřevin nebo ke kompaktnějšímu zacelení porostu, provést dosadbu stromů a keřů. Je nutné provádět pravidelné kontroly oplocení a zajišťovat včasnou opravu, aby nedocházelo k okusu vysazených dřevin. Management bude probíhat, dokud nedojde k jeho zacelení. Po dostatečném zacelení bude oplocení odstraněno.

c) Péče o populace a biotopy živočichů

Přítomnost nejvýznamnějšího druhu lokality – modráska hořcového (*Maculinea alcon*) zcela závisí na managementu jeho živné rostliny – hořce hořepníku (*Gentiana pneumonanthe*). Zásady jeho managementu jsou ve zkratce popsány v předešlém oddílu a jinak je dostatečně pokrývají rámcové směrnice.

Péče o zvěř bude v souladu s nájemní smlouvou na honitbu Mnichov, jejímž vlastníkem je LČR s. p.

3.1.2. Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) Ekosystémy mimo lesní pozemky

Přílohy:

T1 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

3.2. Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

OP je asi z poloviny tvořeno lesními pozemky (západní a jižní okraj) a z poloviny ornou půdou (východní a severní okraj). Menší část představují mezofilní ovsíkové louky, které se vláčí a dvakrát ročně sečou těžkou mechanizací v rámci Programu péče o krajinu. Plánuje se i pastva těchto luk.

Nad památkou je od roku 2023 ponechán pruh neoseté orné půdy – úhor, aby došlo alespoň k částečné eliminaci negativních vlivů, zejména splavení zeminy, hnojiv a pesticidů z okolních polí. Nejvhodnějším opatřením by bylo pole zatravnit regionální travní směsí (bez nepůvodních druhů a kříženců) a pravidelně sekat v rámci dotací MZe. Není vhodné v ochranném pásmu hnojit, aplikovat digestát a pesticidy.

V případě výskytu geograficky nepůvodních druhů v OP včas zamezit jejich šíření.

3.3. Zaměření a vyznačení území v terénu

V roce 2023 proběhlo nové ZPMZ za účelem odstranění nedostatků v parcelním vymezení a rozšíření PP o remízky v severní části území. Stávající tabulové označení památky je dostačující.

3.4. Návrhy potřebných administrativně – správních opatření v území

a) Vyhlášovacím dokumentace

Bez návrhů, území nově vyhlášeno.

b) Návrhy potřebných správních rozhodnutí o výjimkách, povoleních nebo souhlasech

- Souhlas k použití chemických prostředků k likvidaci invazních či expanzních druhů rostlin.
- Povolení ke kácení v případě, že parametry odstraňovaných náletových dřevin přesáhnou limity stanovené zákonem o ochraně přírody.

c) Ostatní

Nejsou

3.5. Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejnosti

Po dobu platnosti tohoto plánu nejsou předloženy žádné návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využití území veřejností a to z toho důvodu, že návštěvnost nepředstavuje zásadní negativní vliv. Ačkoliv území je navštěvováno nadšenci o přírodu, negativní vliv nebyl zjištěn.

3.6. Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území

Informační panel o přírodních hodnotách památky umístěný u cyklotrasy Hvoždany – Načetín je dostačující pro prezentaci území. Informační tabuli je třeba pravidelně udržovat.

Výsledky průzkumů a výzkumů je vhodné využívat formou odborných přednášek, článků a publikací. Památku je možné v omezené míře využívat pro odborné exkurze.

3.7. Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

V zájmu sledování indikátorů cílového stavu ekosystémů je třeba při běžných terénních šetřeních sledovat:

- výskyt indikátorů uvedených v tab. A, B v kapitole 1.8
- rozšíření a kvalitu biotopů střídavě vlhkých bezkolencových luk
- výskyt a rozšíření expanzních a invazních druhů.

O uvedených indikátorech minimálně dvakrát za období platnosti plánu péče vypracovat zprávu včetně zakresu lokalit výskytu, záznamů o početnostech zájmových druhů, zakresu rozsahu sledovaných biotopů apod.

Během období platnosti plánu péče je s ohledem na hlavní předměty ochrany potřeba provést aktualizaci inventarizačních průzkumů starších než deset let a zpracovat některé dosud nezpracované skupiny či skupiny, jejichž průzkum zkomplikovalo špatné počasí během dotyčných sezón.

Přehled navržených průzkumů:

- bryologický průzkum,
- floristický průzkum,
- fytoecenologický průzkum
- entomologický průzkum,
- malakologický průzkum,
- mykologický průzkum,
- ornitologický průzkum,

- průzkum savců
- průzkum prostorové hydrologické a hydrogeologické struktury. Tato struktura by měla podat základní informace o vodním režimu území a navrhnout případná revitalizační opatření či dlouhodobá opatření k jeho stabilitě.

4. Závěrečné údaje

4.1. Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)

druh zásahu (činnost)	odhad množství (např. plochy)	četnost zásahu za období plánu péče	orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
mozaikovitě ruční sečení s odstraněním posečené biomasy	3,41 ha	10×	1 125 300
sečení těžkou mechanizací s odstraněním biomasy v PP	1,88 ha	20×	511 736
sečení těžkou mechanizací s odstraněním biomasy v OP	0,33 ha	20x	89 826
vláčení strojové v PP	2,67 ha	10×	63 947
vláčení strojové v OP	0,33 ha	10×	7 904
extenzivní pastva vč. jednorázového nákladu pořízení preventivních opatření na ochranu stád před útokem vlka (přenosný elektrický ohradník, zdroj. optická bariéra) v PP	4,67 ha	10×	1 419 213
extenzivní pastva vč. jednorázového nákladu pořízení preventivních opatření na ochranu stád před útokem vlka (přenosný elektrický ohradník, zdroj. optická bariéra) v OP	0,33 ha	10×	100 287
maloplošné narušení drnu	1 ha	5×	50 000
vyhrabávání mechu a staříny	1 ha	2×	48 000
odstranění náletů a výmladků včetně vzniklé biomasy	1 ha	1×	100 000
ochrana proti okusu kvetoucích rostlin zvěří (mechanická ochrana)	800 m	10×	960 000
likvidace invazních a expanzních druhů rostlin	0,5 ha	20×	547 800
výsev kokrhele	0,1 ha	1×	10 000
dosadba dřevin do remízku v PP a části OP	200 keřů a 20 listnatých stromů	1×	109 400
zatravnění OP regionální travní směsí	1,8 ha	1×	60 000
údržba, vč. oprav skupinové ochrany remízku v OP	520 m	1×	83 200
ruční sečení remízku a přilehlého okolí s odstraněním posečené biomasy	0,42 ha	20×	277 200
obnova pruhového značení	1,04 km	2×	3 744
údržba tabulového značení a informační tabule	3 ks	1×	49 020
náklady celkem (Kč)			5 616 577

Předpokládané orientační náklady jsou stanoveny pouze s ohledem na § 68 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Finančně-právní stránka je vždy řešena až před realizací konkrétních zásahů.

4.2. Použité podklady a zdroje informací

ANONYMUS: Rezervační kniha PP Hvoždanská louka. – Ms. [depon. in: AOPK ČR, RP SCHKO Český les, Přimda].

AOPK ČR (2023). Nálezová databáze ochrany přírody. – Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, <http://portal.nature.cz> (on-line databáze; navštíveno 31. 10. 2023).

BLÁŽKOVÁ Z. (2019): Sledování stavu populace modráška hořcového (*Phengaris alcon*) a využití živné rostliny hořce hořepníku (*Gentiana pneumonanthe*) v PP Hvoždanská louka v roce 2019. – Ms. [depon. in: Nálezová databáze ochrany přírody, AOPK ČR].

- BLAŽKOVÁ Z. (2020): Sledování stavu populace modráška hořcového (*Phengaris alcon*) a využití živné rostliny hořce hořepníku (*Gentiana pneumonanthe*) v PP Hvoždanská louka v roce 2020. – Ms. [depon. in: Nálezová databáze ochrany přírody, AOPK ČR].
- BLAŽKOVÁ Z. (2023): Terénní šetření v rámci přípravy plánu péče PP Hvoždanská louka. – Ms. [depon. in: Nálezová databáze ochrany přírody, AOPK ČR].
- BRABEC J. & ZMEŠKALOVÁ J. [eds] (2011a): Zásady péče o lokality hořečku mnohotvarého českého. – AOPK ČR, Praha; Muzeum Cheb.
- BRABEC J. (2011b): Závěrečná zpráva projektu „Monitoring populací a stavu lokalit hořečku nahořklého (*Gentianella amarella*) a hořečku drsného (*Gentianella obtusifolia*) za rok 2011“. – Ms. [depon. in: AOPK ČR, RP SCHKO Český les, Přimda].
- BRABEC J. (2013): Monitoring populací a stavu lokalit hořečku nahořklého (*Gentianella amarella*) a hořečku drsného (*Gentianella obtusifolia*). – Ms. [depon. in: AOPK ČR, Praha].
- DOLEŽAL Z., BENEDIKT S., BENEDIKT V., CIHLÁŘ V. (2004): PP Hvoždanská louka. Inventurizační průzkum. – Ms. [depon. in: AOPK ČR, RP SCHKO Český les, Přimda].
- FRIC F. Z. (2019): Funistický průzkum denních motýlů. – Ms. [depon. in: AOPK ČR, RP SCHKO Český les, Přimda].
- GRULICH V. & CHOBOT K. [eds] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny. – Příroda, 35: 1–178.
- HÁKOVÁ A., KLAUDISOVÁ A. & SÁDLO J. [eds] (2004): Zásady péče o nelesní biotopy v rámci soustavy Natura 2000. – PLANETA XII, 3/2004 – druhá část. Ministerstvo životního prostředí, Praha.
- HEJDA R., FARKAČ J. & CHOBOT K. [eds] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. – Příroda, Praha, 36: 1–612.
- HOLEC J. et al. (2006): Červený seznam hub (makromycetů) České republiky. – Příroda 24: 1–282.
- CHOBOT K. & NĚMEC M. [eds] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. – Příroda, Praha, 34: 1–182.
- CHYTRÝ M., KUČERA T., KOČÍ M., GRULICH V. & LUSTYK P. [eds] (2010): Katalog biotopů České republiky. Ed. 2. – AOPK ČR, Praha.
- JŮZLOVÁ Z. & PAVLÍKOVÁ A. (2011): Záchranný program pro modráška hořcového *Phengaris alcon* v ČR. – Ms. [depon. in: AOPK ČR, Praha].
- KEJVAL Z., BENEDIKT S., DONGRES V. & DOLEŽAL Z. (2006): Výsledky inventurizačních průzkumů brouků (*Coleoptera*) v chráněných územích západních Čech (NPR Čerchovské hvozdy, NPP Pastviště u Fínů, NPR Soos, NPP Železná hůrka, PR Kamenný rybník, PR Lopata, PR Starý Hirštejn, PP Přšovská homolka a PP Hvoždanská louka). – Ms. [depon. in: AOPK ČR, RP SCHKO Český les, Přimda].
- KOLÁŘ I. (1997): Inventarizace řádu Lepidoptera (Rhopalocera) CHPV Hvoždanská louka (faunistický čtverec 6442c,d). – Ms. [depon. in: AOPK ČR, RP SCHKO Český les, Přimda].
- KŘENOVÁ Z. (1998): Plán péče pro zvláště chráněné území Hvoždanská louka na období 1998–2003. – Ms. [depon. in: AOPK ČR, Praha].
- KŘENOVÁ Z. (2014): Hoře, hořce, hořečky – V. Hořký osud hořepníků. – Živa 2/2014: 62–65.
- KUČERA J., VÁŇA J. & HRADÍLEK Z. (2012): Bryophyte flora of the Czech Republic: Updated checklist and Red List and a brief analysis. – Preslia 84: 813–850.
- MATĚJKOVÁ I. & NESVADBOVÁ J. (2003): Flóra a vegetace přírodní památky Hvoždanská louka. – Ms. [depon. in: AOPK ČR, RP SCHKO Český les, Přimda].
- MUDRA P. (2005): Vymezení a vegetační charakteristika trvalých ploch v PP Hvoždanská louka u Poběžovic. – Ms. [depon. in: AOPK ČR, RP SCHKO Český les, Přimda].

- MUDRA P. (2015): Mapování a zhodocení stavu populace vstavače kukačky (*Orchis morio* L.) na Tachovsku a Domažlicku. – Ms. [depon. in: AOPK ČR, RP SCHKO Český les, Přimda].
- MUDRA P. (2017): Aktualizace výskytu tučnice obecné (*Pinguicula vulgaris* L.) v Českém lese. – Ms. [depon. in: AOPK ČR, RP SCHKO Český les, Přimda].
- MUDRA P. & MUDROVÁ R. (2013): Inventarizační botanický průzkum PP Hvoždanská louka. – Ms. [depon. in: AOPK ČR, RP SCHKO Český les, Přimda].
- NEUHÄUSLOVÁ Z. et al. (1998): Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky. – Academia, Praha.
- PAPOUŠEK Z. (2019): Entomologický inventarizační průzkum PP Hvoždanská louka. – Ms. [depon. in: AOPK ČR, RP SCHKO Český les, Přimda].
- PODROUŽEK J. (2022): Malakozoologická inventarizace lokality PP Hvoždanská louka v CHKO Český les. – Ms. [depon. in: AOPK ČR, RP SCHKO Český les, Přimda].
- PROKOPOVÁ M. (2011): Sledování stavu populace modráška hořcového (*Maculinea alcon*) v PP Hvoždanská louka (2011), zpráva z terénního šetření. – Ms. [depon. in: AOPK ČR, RP SCHKO Český les, Přimda].
- PROKOPOVÁ M. (2012): Sledování stavu populace modráška hořcového (*Maculinea alcon*) v PP Hvoždanská louka (2012), zpráva z terénního šetření. – Ms. [depon. in: AOPK ČR, RP SCHKO Český les, Přimda].
- QUITT E. (1971): Atlas podnebí ČSR. – Ústřední správa geodesie a kartografie Praha, Praha.
- SKALICKÝ V. (1988): Regionálně fytogeografické členění – In: Hejný S. & Slavík B. [eds], Květena České republiky Vol. 2, 65–102, Academia, Praha.
- VEJNAR Z. et al. (1984): Geologie domažlické oblasti. – Academia, Praha.
- ZAHRADNICKÝ J., MACKOVČIN P. [eds] et al. (2004): Plzeňsko a Karlovarsko. – In: Mackovič P. & Sedláček M. [eds], Chráněná území ČR, svazek IX., AOPK ČR a EkoCentrum Brno, Praha.

4.3. Seznam používaných zkratk

AOPK ČR	Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
as.	asociace
ex.	exemplář
CHKO	chráněná krajinná oblast
IUCN	International Union for Conservation of Nature
KN	katastr nemovitostí
KO	kriticky ohrožený druh dle podle vyhl. č. 395/1992 Sb.
LČR	Lesy České republiky, s. p.
MŽP	Ministerstvo životního prostředí České republiky
O	ohrožený druh dle podle vyhl. č. 395/1992 Sb.
OP	ochranné pásmo
PK	pozemkový katastr
PP	přírodní památka
SO	silně ohrožený druh dle podle vyhl. č. 395/1992 Sb.
ZCHD	zvláště chráněný druh
ZCHÚ	zvláště chráněné území
ZOPK	Zákon č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny
ZPMZ	záznam podrobného měření změn
DP	dílčí plocha

4.4. Podklady pro plán péče zpracoval

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Regionální pracoviště Správa CHKO Český les
Náměstí Jindřicha Kolowrata 287, 348 06 Přimda

Plán péče není dílem autorským, ale úředním podle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon).

5. Přílohy

Tabulky: Příloha T1 – **Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodům 2.4.2, 2.4.3 a 2.4.4 a k bodu 3.1.2)

Mapy:

Příloha M1 – **Orientační mapa s vyznačením území**

Příloha M2 – **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**

Příloha M3 – **Mapa dílčích ploch a objektů**

Vrstvy:

Příloha V1 – **Digitální grafické znázornění průběhu hranic dílčích ploch**

Protokol o způsobu vypořádání připomínek, kterým se zároveň plán péče schvaluje

Příloha T1 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

(Tabulka k bodům 2.4.2, 2.4.3 a 2.4.4 a k bodu 3.1.2)

označení dílčí plochy	výměra [ha]	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost*	termín provedení	interval provádění
1	0,69	popis: Reprezentativní společenstvo bezkolencových luk se vzácnými rostlinami hořcem hořepníkem (<i>Gentiana pneumonanthe</i>), modráskem hořcovým (<i>Maculinea alcon</i>), m. očkovaným (<i>Maculinea teleius</i>) a vrbou plazivou (<i>Salix repens</i>), na prameništi přechod k vlhkým pcháčovým loukám s dominantní skřipinou lesní (<i>Scirpus sylvaticus</i>). cíl: příznivý stav rostlinných společenstev, omezení sukcesních procesů, které vedou k zarůstání území náletovými dřevinami, zamezení šíření invazních a expanzních druhů	mozaikovitá seč s odstraněním posečené biomasy, při kolizi seče s dobou květu hořce hořepníku, budou před zásahem vyznačeny enklávy hořce, kterých se seč nedotkne; kombinace s pastvou dle potřeby v dané sezóně	1	srpen–říjen	každoročně
			extenzivní oplůtková pastva, při kolizi pastvy s dobou květu hořce hořepníku, budou před zásahem vyploceny enklávy hořce, pro ochranu před okusem, ; kombinace se sečí dle potřeby v dané sezóně	1	duben–říjen	každoročně
			odstranění náletů včetně vzniklé biomasy	3	říjen–březen	dle potřeby
			lokální narušení narušení drnu s vyhrabáváním mechu a stařiny	1	říjen–květen	1 × za 2–3 roky
			vláčení	2	říjen–květen	každoročně
			likvidace invazních a expanzních rostlin	1	dle fenologie	v případě výskytu
2	1,17	popis: Reprezentativní, druhově nejbohatší společenstvo bezkolencových luk se vzácnými rostlinami např. hořcem hořepníkem (<i>Gentiana pneumonanthe</i>), modráskem hořcovým (<i>Maculinea alcon</i>), m. očkovaným (<i>Maculinea teleius</i>) a pětiprstkou žežulníkem (<i>Gymnadenia conopsea</i>), prstnatcem májovým (<i>Dactylorhiza majalis</i>), vstavačem kukačkou (<i>Anacamptis morio</i>), vstavačem osmahlým (<i>Neotinea ustulata</i>)	mozaikovitá seč s odstraněním posečené biomasy, při kolizi seče s dobou květu hořce hořepníku, budou před zásahem vyznačeny enklávy hořce, kterých se seč nedotkne	1	srpen–říjen	každoročně
			extenzivní oplůtková pastva, při kolizi seče s dobou květu hořce hořepníku, budou před zásahem vyznačeny enklávy hořce, kterých se seč nedotkne	1	duben–říjen	každoročně
			odstranění náletů včetně vzniklé biomasy	1	říjen–březen	dle potřeby

označení díleč plochy	výměra [ha]	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost*	termín provedení	interval provádění
		cíl: příznivý stav rostlinný společenstev, omezení sukcesních procesů, které vedou k zarůstání území náletovými dřevinami, zamezení šíření invazních a expanzních druhů, zejména třtiny křovištní (<i>Calamagrostis epigejos</i>)	lokální narušení narušení drnu s vyhrabáváním mechu a stařiny	1	říjen–květen	1× za 2–3 roky
			vláčení	2	říjen–květen	každoročně
			mechanická likvidace třtiny křovištní (<i>Calamagrostis epigejos</i>), příp. biologická či chemická v okrajových částech, kde nelze kosit a nevyskytují se ZCHD	1	červen–říjen	2× za rok
3	0,39	popis: Reprezentativní společenstvo bezkolencových luk se vzácným hořcem hořepníkem (<i>Gentiana pneumonanthe</i>), modráskem hořcovým (<i>Maculinea alcon</i>), m. očkováným (<i>Maculinea teleius</i>) cíl: příznivý stav rostlinných společenstev, omezení sukcesních procesů, které vedou k zarůstání území náletovými dřevinami, zamezení šíření invazních a expanzních druhů	mozaikovitá seč s odstraněním posečené biomasy, při kolizi seče s dobou květu hořce hořepníku, budou před zásahem vyznačeny enklávy hořce, kterých se seč nedotkne	1	srpen–říjen	každoročně
			extenzivní oplůtková pastva, při kolizi pastvy s dobou květu hořce hořepníku, budou před zásahem vyploceny enklávy hořce, pro ochranu před okusem	1	duben–říjen	každoročně
			odstranění náletů včetně vzniklé biomasy	1	říjen–březen	dle potřeby
			lokální narušení narušení drnu s vyhrabáváním mechu a stařiny	1	říjen–květen	1× za 2–3 roky
			vláčení	2	říjen–květen	každoročně
			likvidace invazních a expanzních rostlin	1	dle fenologie	v případě výskytu
4	1,16	popis: Reprezentativní společenstvo bezkolencových luk se vzácnými rostlinami hořcem hořepníkem (<i>Gentiana pneumonanthe</i>), modráskem hořcovým (<i>Maculinea alcon</i>), m. očkováným (<i>Maculinea teleius</i>) a prstnatcem májovým (<i>Dactylorhiza majalis</i>)	mozaikovitá seč s odstraněním posečené biomasy, při kolizi seče s dobou květu hořce hořepníku, budou před zásahem vyznačeny enklávy hořce, kterých se seč nedotkne	1	srpen–říjen	každoročně
			extenzivní oplůtková pastva, při kolizi pastvy s dobou květu hořce hořepníku, budou před zásahem vyploceny enklávy hořce, pro ochranu před okusem	1	duben–říjen	každoročně

označení dílečků plochy	výměra [ha]	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost*	termín provedení	interval provádění
		cíl: příznivý stav rostlinný společenstev, omezení sukcesních procesů, které vedou k zarůstání území náletovými dřevinami, zamezení šíření invazních a expanzních druhů	odstranění náletů včetně vzniklé biomasy	3	říjen–březen	dle potřeby
			lokální narušení narušení drnu s vyhrabáváním mechu a stařiny	1	říjen–květen	1× za 2–3 roky
			vláčení	2	říjen–květen	každoročně
			likvidace invazních a expanzních rostlin	1	dle fenologie	v případě výskytu
5	1,88	popis: Společenstvo bezkolencových s přechodem k mezofilním kostřavovým loukám s výskytem vzácného prstnatce májového (<i>Dactylorhiza majalis</i>). Horní část více degradovaná díky splachům z pole. cíl: zlepšení druhé skladby, omezení sukcesních procesů, které vedou k zarůstání území náletovými dřevinami, zamezení šíření invazních a expanzních druhů, zejména třtiny křovištní (<i>Calamagrostis epigejos</i>)	seč s odstraněním posečené biomasy	1	červen–září	2× za rok
			extenzivní oplůtková pastva	1	duben–říjen	každoročně
			odstranění náletů včetně vzniklé biomasy	3	říjen–březen	dle potřeby
			lokální narušení narušení drnu s vyhrabáváním mechu a stařiny	1	říjen–květen	1× za 2–3 roky
			vláčení	1	říjen–květen	každoročně
			mechanická likvidace třtiny křovištní (<i>Calamagrostis epigejos</i>), příp. biologická či chemická v okrajových částech, kde nelze kosit a nevyskytují se ZCHD	1	červen–říjen	2× za rok

označení dílečků plochy	výměra [ha]	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost*	termín provedení	interval provádění
6	0,35	popis: vytvořený remízek listnatých stromů a keřů, které jsou umístěny ve skupinové ochraně. Jeho hlavní funkcí je ochrana nejcennějších částí památky před splachem z pole. DP zahrnuje i blízké okolí remízku, které není možné sekat strojově cíl: zapojený porost listnatých dřevin, zamezení šíření invazních a expanzních druhů, zejména třtiny křovištní (<i>Calamagrostis epigejos</i>)	seč s odstraněním biomasy (obsekávání vysázených dřevin)	1	červen–srpen	2× za rok
			mechanická likvidace třtiny křovištní (<i>Calamagrostis epigejos</i>), příp. biologická či chemická v okrajových částech, kde nelze kosit a nevyskytují se ZCHD	1	červen–říjen	2× za rok
			dosadba listnatých dřevin (po úhynu nebo k zapojení porostu)	3	září–duben	dle potřeby
			údržba skupinové ochrany	3	celoročně	dle potřeby
7, 8	1,21	popis: nálety dřevin a křoviny (např. osika, dub, bříza, vrby, trnka, hloh) cíl: zachování remízku, omezení rozrůstání dřevin do luk, zamezení šíření invazních a expanzních druhů	odstranění náletů a výmladků včetně vzniklé biomasy	3	říjen–březen	dle potřeby
			likvidace invazních a expanzních rostlin	1	dle fenologie	v případě výskytu
Ochranné pásmo						
9, 10	0,33	popis: společenstvo bezkolencových s přechodem k mezofilním kostřavovým loukám v ochranném pásmu PP, výskyt vzácného prstnatce májového (<i>Dactylorhiza majalis</i>). Horní část více degradovaná díky splachům z pole. cíl: zlepšení druhé skladby, omezení sukcesních procesů, které vedou k zarůstání území náletovými dřevinami, zamezení šíření invazních a expanzních druhů, zejména třtiny křovištní (<i>Calamagrostis epigejos</i>)	seč s odstraněním posečené biomasy	1	červen–září	2× za rok
			extenzivní oplůtková pastva	1	duben–říjen	každoročně
			odstranění náletů včetně vzniklé biomasy	3	říjen–březen	dle potřeby
			lokální narušení narušení drnu s vyhrabáváním mechu a stařiny	1	říjen–květen	1× za 2–3 roky
			vláčení	1	říjen–květen	každoročně

označení dílečků plochy	výměra [ha]	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost*	termín provedení	interval provádění
			mechanická likvidace třtiny křovištní (<i>Calamagrostis epigejos</i>), příp. biologická či chemická v okrajových částech, kde nelze kosit a nevyskytují se ZCHD	1	červen–říjen	2× za rok
11, 12	0,07	popis: části vytvořeného remízku v ochranném pásmu PP. Remízek tvořen listnatými stromy a keři, které jsou umístěny ve skupinové ochraně. Jeho hlavní funkcí je ochrana nejcennějších částí památky před splachem z pole. cíl: zapojený porost listnatých dřevin, zamezení šíření invazních a expanzních druhů, zejména třtiny křovištní (<i>Calamagrostis epigejos</i>)	seč s odstraněním biomasy (obsekávání vysázených dřevin)	1	červen–srpen	2× za rok
			mechanická likvidace třtiny křovištní (<i>Calamagrostis epigejos</i>), příp. biologická či chemická v okrajových částech, kde nelze kosit a nevyskytují se ZCHD	1	červen–říjen	2× za rok
			dosadba listnatých dřevin (po úhynu nebo k zapojení porostu)	3	září–duben	dle potřeby
			údržba skupinové ochrany	3	celoročně	dle potřeby

*Stupně naléhavosti jednotlivých zásahů pro období platnosti plánu péče se uvádí podle následujícího členění:

1. stupeň – zásah nutný (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany),
2. stupeň – zásah potřebný (jeho neprovedení neohrožuje existenci předmětu ochrany, zhorší však jeho kvalitu),
3. stupeň – zásah doporučený (odložitelný, jeho neprovedení neohrožuje existenci ani kvalitu předmětu ochrany v období platnosti plánu péče, jeho provedení však povede k jeho zlepšení).